

กระห้าน

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Sandoricum koetjape</i> (Burm.f.) Merr.
ชื่อวงศ์	MELIACEAE
ชื่อพื้นเมือง	เตียน มะต๋อง มะตั้น ล่อน สติยา สะตุ สะโต

ไม้ยืนต้น สูงถึง 20 - 25 ม. เปลือกนอกเรียบ สีน้ำตาลอ่อน มีช่อง อากาศกระจายทั่วไป เปลือกในสีชมพู กระพี้สีเหลือง

ใบ เป็นใบประกอบแบบนิ้วมือมีสามใบย่อย เรียงเวียนสลับ แผ่นใบรูปไข่กว้างหรือรูปรีแกมรูปขอบขนาน ขนาด 3.5-9 x 8-18 ซม. ปลายแหลม โคนมนหรือสอบเล็กน้อย ขอบ เรียบ ใบอ่อนผิวใบมีขนนุ่มปกคลุมหนาแน่น ใบแก่ด้านบนเกลี้ยง สีเขียวเข้มเป็นมัน ด้านล่างมีขนโดยเฉพาะบริเวณเส้นใบ ใบแก่ ก้อนร่วงสีแดง

ดอก ออกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนงที่ ปลายกิ่ง ยาวประมาณ 15 ซม. กลีบเลี้ยง โคนเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย ปลายแยก 5 แฉก ผิวด้านนอกมีขนนุ่มหนาแน่น สีเขียว กลีบดอก 5 กลีบ แต่ละกลีบรูปขอบขนาน แยกอิสระ แผ่กางออก สีเหลือง เกสรเพศผู้ 10 อัน ก้านชูอับเรณูเชื่อมติดกันเป็นวง ล้อมรอบ เกสรเพศเมีย ก้านชูเกสรเพศเมีย ยาวเท่ากับ เกสรเพศผู้ ยอดเกสรเพศเมียแยกเป็น 5 ปุ่ม

ผล เป็นผลสด มีเนื้อหลายเมล็ด ทรงกลม ขนาด เส้นผ่านศูนย์กลาง 5-8 ซม. ผิวมีขนคล้ายกำมะหยี่ เนื้อผลหนาสีน้ำตาลอ่อน ผลสุกสีเหลืองส้ม เมล็ดรูปรี มีเนื้อหุ้มเมล็ดสีขาว เป็นปุย

สภาพนิเวศ พบในป่าดิบชื้น ทางภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ที่ ความสูง จากระดับน้ำทะเลปานกลาง 400-1,000 ม.

สถานภาพ ไม้หวงห้ามธรรมชาติประเภท ก.